

B E S Z Á M O L Ó

az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekjóléti és gyámügyi feladatokról 2012. április 26-án tartott testületi ülésén számolt be a Gyermekjóléti Szolgálat és a Gyámhatóság. A testület a beszámolót elfogadta.

A települési önkormányzatok képviselő-testületének a gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer áttekintése céljából évente átfogó értékelést kell készíteni.

Erről a többször módosított 1997.évi XXXI. törvény (Gyvt), a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 96.§./6/ bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(6) A települési önkormányzat és a megyei fenntartó a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhivatalnak. A gyámhivatal az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve a megyei fenntartó felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhivatal javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

A Békés Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának az önkormányzat 2011. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelése 2012. május hónapban megküldésre került.

A beszámoló a 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet 10. számú mellékletében rögzített tartalmi követelmények alapján készült el, amely az alábbi kérdéskörökből áll:

- 1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.**
- 2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása.**
- 3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása.**
- 4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.**
- 5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása.**
- 6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program).**
- 7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés.**

Demográfiai mutatók, különös tekintettel a 0-18 éves korosztályra

Évek	2008	2009	2010	2011	2012
állandó népesség január 01. napján	2807	2783	2752	2734	2720
születések száma	23	28	22	21	28
halálozások száma	34	35	31	44	38
Állandó népesség korcsoport szerint					
0-2 év	63	77	75	83	76
3-5 év	62	48	56	62	79
6-14 év	301	291	269	252	244
15-17 év	125	121	114	100	97
18-60 év	1683	1658	1650	1645	1619

61 év-fölött	573	588	588	592	605
0-18 éves	584	578	552	543	529

Településünk lakossága az elmúlt öt év állandó népesség számát nézve csökkent 87 lélekszámmal. A táblázat adataiból megismerhető, hogy 2012. évben az előző évhez képest csökkent a halálozás, viszont a köröstarcsai származási hely szerint született gyermekek száma emelkedést mutat.

Pénzbeli és természetbeni ellátások

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- a Gyvt. 151.§.(5) bekezdésének a./ és b./ pontjában meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének

(- bölcsődés, óvodás, 1-8 évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az 1993. évi III. törvény hatálya alá tartozó(és az abban meghatározott életkorú gyermek) intézményben elhelyezett gyermek után az intézményi térítési díj 100 %-át,)

- a Gyvt.20/A.§-ban meghatározott természetbeni támogatásnak

- a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények **igénybevételére**

A gyámhatóság (jegyző) a Gyvt. 20/A §-a lapján annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága:

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel

- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

természetbeni támogatást nyújt 2012. november óta fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható **Erzsébet utalvány formájában**. A támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.

A gyámhatóság (jegyző) megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

Az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 140%-át, (39.900,- Ft) abban az esetben,

ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a jogszabályban foglalt feltételeknek. (nappali tanulmány, életkor)

Az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 130%-át, (37.050,- Ft)

a fent nem sorolt esetben.

A megállapítás további feltétele hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a törvényben meghatározott értéket. Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban külön- külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát, (570.000,-Ft) vagy együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét (1.995.000,-Ft) meghaladja. Nem számít vagyonnak a kérelmező által lakott ingatlan.

A szociális törvény 10.§. alapján a jövedelemszámításnál az irányadó időszak - a kérelem benyújtását megelőző hónap.

Az egy főre jutó jövedelem számításánál - a kérelem benyújtásának időpontjában - közös háztartásban élő közeli hozzátartozóként (gondozó családként) kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó , ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

-szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát

-a 20 évesnél fiatalabb önálló keresettel nem rendelkező gyermeket,

-a 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermeket,

-a 25 évesnél fiatalabb önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatás tanulmányokat folytató gyermeket,

- korhatárra tekintet nélkül a tartósan beteg és fogyatékos gyermeket,
- a felsoroltakba nem tartozó, a Csjt. alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.

A feltételek fennállása esetén a jegyző egy év időtartamra, de legfeljebb

- a nagykorúvá vált gyermek esetén 23. életévének betöltéséig, ha nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat, vagy ha felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatás tanul 25. életévének betöltéséig állapítja meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot.

2012. évben 6 gyermek esetében utasította el gyámhatóság a kedvezményre irányuló kérelmet az egy főre jutó jövedelmi értékhatár feletti jövedelem miatt. A döntés ellen jogorvoslati kérelem nem volt.

2012. évben a településen élő **gyermek**ek **48%-a** részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

2012. év augusztusban **239 gyermek részére 5.800-Ft/fő összegű pénzbeli**, novemberben **226 gyermek részére 5.800,- Ft értékű természetbeni** (Erzsébet- utalvány formájában) egyszeri támogatást állapított meg a gyámhatóság. Ezt a támogatást 100 %- ban megtéríti az állami költségvetés.

2012. december 31-én 109 család 236 gyermeke részesült kedvezményben, melyből 157 gyermek 14 év alatti, 51 fő a 15-18 év közötti, és a 19 év fölöttiek száma 28 fő. 24 családban a gyermekeket egyedülálló szülő neveli

Köröstarcsán 2012. évben **kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra –tartási kötelezettsége alapján- jogosult gyám nem volt.**

A családok számára nagy segítséget jelent a kedvezményben részesülő gyermek ingyenes étkeztetése, ami havonta több ezer forint kiadástól mentesíti a szülőket, mivel a gyermekvédelmi törvény 151. §.(5) bekezdése alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek ingyenes a gyermekétkeztetés a bölcsődében, az óvodában, és az 1-8 osztályos tanulók esetében.

A családok jelentős része a családi pótlék vagy iskoláztatási támogatás, valamint a gyermekvédelmi kedvezmény alapján biztosított – ingyenes tankönyv, ingyenes étkeztetés, tandíjmentesség - nélkül nem is tudná a létfenntartását biztosítani. Jellemző, hogy a természetbeni támogatásokat, kedvezményeket az abban részesülők nem tekintik támogatásnak.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A polgármester átruházott hatáskörben eljárva a gyermeket kérelemre vagy hivatalból rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, és a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át. (Ez az összeg 2012 évben a 28.500,- Ft összegű nyugdíjminimum figyelembevételével 42.750,- Ft volt.)

A rendelet alapján azokat a gyermekeket, illetve a gyermekek családját részesíti alkalmanként rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban, akiknek az eltartásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve alkalmanként jelentkező többletkiadások, - különösen a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség, vagy iskoláztatás – miatt anyagi segítségre szorulnak.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
--

	2008	2009	2010	2011	2012
Kérelemben érintett gyermekek száma	66	52	77	38	19
Segélyezett gyermekek száma	63	43	67	31	15
Elutasított gyermekek száma	3	9	10	7	4
Fellebbezések száma	0	0	0	0	0
Kifizetett összeg eFt-ban	332eFt	258eFt	402eFt	156 eFt	85

Óvodáztatási támogatás

A jegyző annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a **három-, illetve négyéves** gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, - tárgyév június és december hónapjában támogatást folyósít.

A támogatás folyósításának **további feltétele**, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

Az óvodáztatási támogatás összege a 2012. évben gyermekenként első alkalommal húszezer forint, ezt követően esetenként és gyermekenként tízezer forint. Emellett további feltétel a gyermek rendszeres óvodába járatása. Az erről szóló igazolást az óvoda állítja ki.

Óvodáztatási támogatás megállapítására 2012. évben egy gyermek esetében került sor.

Decemberben 20.000,- Ft összegű pénzben kifizetett óvodáztatási támogatásban részesült.

Babátámogatás

Az önkormányzat szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 5/1993.(VII.8.) számú rendeletének 15/A §. tartalmazta ezen támogatási formát. Az önkormányzat a köröstarcsai származási hellyel rendelkező újszülött gyermek számára egyszeri egyösszegű babátámogatást nyújt. A támogatás kérelem alapján, a gyermek születési anyakönyvi kivonatának bemutatását követően kerül megállapításra. A támogatást a feltételek teljesülése esetén a polgármester állapítja meg. A támogatás összege rendelet alapján gyermekenként: 10.000.- Ft. **2012-ben** január 1-től március 31-ig **6 gyermek** után fizette ki az önkormányzat babátámogatást. Babátámogatás ezt követően nem került megállapításra, mivel még ebben az évben megszűnt., rendelkezéseit a képviselő-testület hatályon kívül helyezte.

Gyermekekétkeztetés megoldásának módjai

Az önkormányzat 2012. évben a gyermekétkeztetést az általános iskola által működtetett napközi konyháról biztosította a bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermekek részére. 2013. januártól a konyhát az önkormányzat működteti.

A gyermekétkeztetésre vonatkozó statisztikai adatokat a melléklet tartalmazza.

Nyári szociális gyermekétkeztetés megállapítása

A 23/2012.(IV.18.) NEMFI rendelet alapján, a gyermekek nyári szociális étkeztetésére benyújtott pályázatunk sikeres volt.

A pályázat 80 főt támogatott, ténylegesen a pályázati pénzből és önerőből 124 gyermeknek 45 napra biztosította az önkormányzat az ebédjét.

A nyári gyermekétkeztetéshez a gyermekjóléti szolgálat javaslata alapján lettek kiválasztva a nyári étkeztetésben részesített gyermekek. Az önkormányzat az Arany Gusztáv Általános Iskola Napköziotthonos konyhájáról vásárolta meg a gyermekek ebédjét.

Halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 121.§./1/ bek. 14 pontja szerint:

„**hátrányos helyzetű gyermek, tanuló:** az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; **e csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek,** az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek;”

A közoktatásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 20/1997. (II. 13.) Korm. rendelet 12/H. § (1) bekezdése alapján *a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításáról szóló eljárásban a jegyző tájékoztatja* a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megillettek, ha megfelel a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre, tanulóra vonatkozó feltételeknek.

Kedvezményre jogosult gyermek a gyermekvédelmi törvényben meghatározott normatív kedvezményre, - bölcsődés, óvodás, és 1-8. évfolyam után az intézményi térítési díj 100%-ára, évente két alkalommal egyszeri támogatásra jogosult, és külön jogszabályban meghatározott kedvezményekre. (pl. térítésmentes tankönyvellátásra jogosultak, nem szedhető tőlük térítési díj, pl. művészeti oktatás. A halmozottan hátrányos helyzetű tanuló az oktatási intézményén keresztül pályázaton vehet részt. (pl. Útavaló Ösztöndíjprogram.) Felsőfokú oktatásba történő felvételnél plusz pontokat jelent a továbbtanuló korábban megállapított HHH igazolása.

A 20/1997. (II.13) Korm. rendelet 7. számú melléklete tartalmazta azt a nyilatkozatot, amit a szülő önkéntesen töltött ki, és ezen kérelmezhetette a halmozottan hátrányos helyzet igazolását. A nyilatkozat célja annak megállapítása, hogy a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló halmozottan hátrányos helyzetű. Amennyiben a szülő nyilatkozatában hozzájárulást ad, akkor a jegyző a nevelési-oktatási intézmény részére a nyilatkozatot másolatban megküldi. Ez esetben a nevelési-oktatási intézmény a nyilatkozaton szereplő személyes adatokat jogszabályban meghatározott módon kezeli, továbbá a jegyző a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, a halmozottan hátrányos helyzet megszűnéséről a nevelési-oktatási intézményt tájékoztatja.

Amennyiben a szülő nem ad hozzájárulást, akkor a nevelési-oktatási intézményt a szülő tájékoztatja a halmozottan hátrányos helyzet fennállásáról. Ez esetben köteles a szülő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, - a hátrányos helyzet megszűnéséről tájékoztatni a közoktatási intézményt.

A gyakorlatban nehéz precízen és hűen tükrözni a településen élő halmozottan hátrányos gyermekek számát. A kedvezmény megállapítása során minden esetben megtörténik a szülő tájékoztatása, mivel ezt a jogszabály előírja. Néhány szülő a kellő szintű tájékoztatás ellenére sem látja át a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása alapján keletkező előnyöket, - így a feltételek fennállása esetén sem tölti ki a nyilatkozatot, és nem is kéri a jegyzőtől a gyermek halmozottan hátrányos helyzetének megállapítását.

Az oktatási intézményen belül biztosított ellátásokat az iskola beszámolója tartalmazza.

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat a Gyermekjóléti Szolgálat beszámolója tartalmazza.

Felügyeleti szerv szakmai ellenőrzése 2012. évben nem volt.

A gyámhatóság jövőre vonatkozó javaslata és célok meghatározása.

2013. január 1-től a járási gyámhivatal feladat- és hatáskörébe került- korábban jegyzői hatáskörbe tartozó gyámhatósági feladatok:

- védelembe vétel
- iskoláztatási támogatás felfüggesztése
- ideiglenes hatályú elhelyezés

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006 (XII.23) Korm. rendelet alapján 2012. január 1-től a települési önkormányzat jegyzőjének feladat- és hatásköre

- a gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít,
- megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,
- megállapítja az óvodáztatási támogatásra való jogosultságot,
- ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat.

Amennyiben a jövő nemzedék érdekében tenni akarunk valamit, elsősorban a családokat kell erősíteni és támogatni, hogy szocializációs alapfeladatuknak minél jobban meg tudjanak felelni.

Cél, hogy az anyagi biztonságot a munkavégzés során szerzett jövedelem adja, így a munka világából másfelé orientálódó szülők munkavállalásra való ösztönzése továbbra is kiemelt feladat.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében még szorosabb együttműködés szükséges a családokkal, az oktatási intézmények vezetőivel és pedagógusaival, különös tekintettel a gyermeki jogok érvényesítésére, a gyermek és a szülők kötelezettségeire történő rávilágítással.

Szeretnénk elérni hogy a gyermekkorúak ne jelenjenek meg az éjszakában, ne látogassák a disco-t, italkimérőket, vagy más szórakozóhelyeket.

Elsősorban a szülő felelősségére rávilágítva, - valamint a rendőrség ezen ellenőrzései után kapott jelzésre támaszkodva. A cél, hogy gyermek önszántából tartsa távol magát a dohányzástól az alkoholtól, és a drogtól. Ezen szerek használata minden korban, de gyermekkorban kifejezetten káros és romboló hatással bír. Fontos, hogy a gyermek időben kapja meg a szükséges felvilágosítást, saját belátása szerint ismerje fel a szórakozóhelyek, valamint az élvezeti cikkek és a drog okozta veszélyeket.

Gyermekebántalmazás

2012 évben a gyámhatóság előtt nem indult gyermekebántalmazás miatt eljárás.

Bűnmegelőzési programot településünk nem készített.

Együttműködés

A törvényben meghatározott, és a gyermekek védelme érdekében létrehozott rendszer akkor működik hatékonyan, ha a rászoruló gyermek eljut a neki és családjá számára segítséget biztosító ellátáshoz.

Ebben kulcsszerepe van a jól működő, hatékony jelzőrendszernek, amely képes felderíteni, jelezni az észlelt problémát, illetve megoldási alternatívákat felépíteni, valamint szükség esetén eljárást kezdeményezni.

A jelzőrendszer megfelelő működése jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekeket érintő problémák, a gyermekek veszélyeztetettsége időben felszínre kerüljenek. Megfelelő, összehangolt segítség és szolgáltatások révén a súlyosabb problémák kialakulása megelőzhető.

A gyermekeket érintő problémák észlelése és jelzése a jelzőrendszer tagjai - oktatás, egészségügy, szociális, hatósági területen dolgozó – gyermekekkel foglalkozó szakemberek - számára **kötelezettség**, ugyanakkor valamennyiünk – a társadalom minden tagjának – felelőssége is. Ha rosszul értelmezzük az ellátandó gyermek érdekének védelmét, illetve a titoktartást, akkor az együttműködés nehézkessé válik. Előfordulnak a magukat megnevezni nem kívánó, - névtelenül - „, és nagy jóindulattal tett” bejelentések is. Ezen esetekben is odafigyelünk, a szükséges ellenőrzést illetve az előírásoknak megfelelő intézkedést megteesszük.

Cél a lehető leghamarabb felismerni a veszélyeztetettség tüneteit, és megfelelő irányban elindítani a jelzést. Az orvosok, védőnők, a pszichológus, az óvodai és iskolai gyermekvédelmi felelősök, pedagógusok, a családsegítő, a rendőrség és a körzeti megbízott, vidéki iskolák, kollégiumok és gyermekjóléti szolgálatok segítik munkánkat, kapcsolatunk megfelelő.

Igyekezetünkkel az a célunk, hogy az összefogással elért prevencióval a lehető legjobban védjük a gyermekeket és érdekeiket, lehetőség szerint megelőzhető legyen a hatósági eljárás.

A gyermekvédelemmel foglalkozó személyek és szervek együttműködése nélkül nem működne megfelelően a megelőzés. A gyermek családban történő nevelkedését együttműködéssel segítjük elő, a veszélyeztetettség jeleire odafigyelünk, bántalmazás gyanújára külön figyelmet fordítunk.

A jelzőrendszer összefogott. A jelenleginél is jobb működtetésre a gyermekjóléti szolgálat igen sok energiát fektet. A megtapasztalt sikerek előrébb viszik, a kudarcok pedig még hatékonyabb munkára ösztönzik a jelzőrendszeri tagokat.

Értékelés

Az önkormányzati gyermekvédelmi tevékenységünket bemutatva a rendszer egy részének áttekintésére nyújtottam lehetőséget a beszámoló elkészítésével.

A gyermekvédelmi ellátó rendszert és az ellátások iránti igényeket befolyásolják a demográfiai mutatók, a településünk adottságai, az önkormányzat pénzügyi helyzete és nem utolsósorban a gyermeket nevelő család elvárása és hozzáállása, pénzbeosztása, valamint gazdálkodási igénye.

A gyermekvédelem természetesen ott kezdődne, hogy a szülő felelősségteljes döntést hoz a gyermekvállalás tekintetében. A klasszikus családszerkezet mára eltorzult, a generációk együttléte is ritka. A legideálisabb, ha a gyermek családba születik. *Vannak családok, ahol terv szerint azért született gyermek, mert így az anya igénybe tudja venni a gyermeknevelési támogatást.*)

A hozzánk forduló gyermekeket nevelő családok anyagi helyzete mélyponton van.

Ismerjük a szülők pénzkezelési gyakorlatát, krízishelyzetüket.

Az adósok már nehezen vagy egyáltalán nem tudják a korábbi években vállalt magas, a valamikori rendszeres és megfelelő szintű jövedelemhez viszonyított kirívóan magas pénzintézeti kölcsönt törleszteni. Problémát jelent a lakás fűtése világítása, a vízdíj megfizetése. A felhalmozott, illetve a ki nem fizetett víz, áram és gáz szolgáltatási díja kikapcsolást eredményeznek, függetlenül attól, hogy egyre több család számára adja ki a hivatal a védendő fogyasztó nyilvántartásba vételéhez szükséges igazolást.

A közfoglalkoztatás egyre szélesebb körű kiterjesztése, a rezsiköltségek további várható csökkentése sokak esetében segítséget jelenthet az anyagi problémáik megoldásában, enyhítésében.

Arról is van tudomásunk, hogy a téli fűtési szezonban költöztek össze időszakosan családok, így hidalták át problémáikat de azokat nem oldották meg. Ilyen esetekben probléma forrásként jelenik meg a zsúfoltság, az egészségtelen helyzet (pl. egy helységet tudnak fűteni) torz feladatátvállalás (sokan vagyunk, majd csak megoldja valaki) nézetkülönbségek stb.

Gyakorlattá vált, hogy a tartozást követelő pénzintézetől egy másik pénzintézethez helyezték át a családok számlavezetésüket, hogy a tartozás havi részlete ne legyen ott levonható, mivel a törlesztő részlet letiltása megélhetésüket veszélyezteti. Ugyanakkor ez a döntés biztos út az ingatlan árverezése felé. Az is tapasztalható, hogy egy családnak több számlája is van, viselik annak egyéb költségeit.

A pénzintézeti hiteltörlesztések, a lakás fenntartása, a közüzemi számlák időben történő megfizetése már gondot jelent azon családoknál is, ahol mindkét szülőnek van munkabérből származó jövedelme.

Védendő fogyasztók

A villamos energiáról szóló törvény 2007. évi LXXXVI. törvény, és a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény alapján történik a védendő fogyasztók kezelése a szolgáltatóknál. A lakossági fogyasztók köréből arra a természetes személyre vagy azzal egy háztartásban élő személyre vonatkozik, aki jogszabályban meghatározott szociális helyzete, *pl. gyermekvédelmi kedvezmény, lakásfenntartási támogatás stb.* - vagy valamely egyéb tulajdonsága - *pl. fogyatékoság,* alapján a villamos energia - vagy a gáz ellátásban megkülönböztetett feltételek szerint vehet részt.

Önkormányzat 2012 évben 154 esetben igazolta az védendő fogyasztásra jogosító helyzetet. Fontos kiemelni, hogy amennyiben a szolgáltatónál történő nyilvántartásba vétel alapjául szolgáló körülmény csak határozott ideig áll fenn, annak meghosszabbítását a fogyasztó ismételt nem igazolja, az érintett fogyasztót törlik a szolgáltatók a védett fogyasztók nyilvántartásából. Ezért is fordul elő, hogy egy család akár többször is kéri az igazolást, hogy védendő fogyasztót megillető jogosultságokat megkapja, külön-külön az áram a gázszolgáltatótól. A szociálisan rászoruló fogyasztót megilleti a részletfizetéshez, fizetési haladékhoz, valamint az előre fizető mérőhöz való hozzájutás. Ezen kedvezmények igénybevételével elkerülhető a szolgáltatás kikapcsolása.

Némely család havi pénzbeosztása, illetve a fizetnivalók számontartása, a mérő óraállások telefonon történő bemondása is a családgondozóra vár. A segítségnyújtás ellenére is előfordul, hogy hamarabb van kifizetve az internet, vagy van feltöltve a mobiltelefon, mint más az említetteknek fontosabb és előre látható kiadás.

Az anyagi veszélyeztetettségre közös erővel kell odafigyelni, mert az okok súlyosbodása vagy halmozódása esetén igen komolyan veszélyezteti a családokat, gyermekeket, és kritikus helyzetek állnak elő. Sok esetben a havi számla kifizetése is gondot jelent. Többen áttértek a gázzal más fűtési módra, de a tüzelő beszerzése is gond.

Az önkormányzat kölcsönökkel és segélyekkel képtelen megoldani a családok problémáját.

Többeknél nincs munkából származó jövedelem, csak a gyermekek után kapott ellátásból él a család. Emiatt a gyermekre nem jut abból a támogatásból, amit az állam éppen a gyermekre vonatkozóan biztosít. A generációk egymáson való segítése is egyre ritkább, a nagyszülőnek vagy szülőnek saját maga megélhetésére sincs megfelelő fedezete, így gyermekét, unokáját sem tudja segíteni.

2012-ben 109 családban volt kedvezményezett gyermek. 17 gyermek családjában volt 14.250,-Ft alatti jövedelem, 131 gyermek családjában volt 14.250,- Ft és 28.500,- Ft közti jövedelem, és 88 gyermek családjában 28. 500,- Ft-nál magasabb jövedelem.

Összegzés

Jelen beszámoló segítségével a Képviselő –testület átláthatja a településen élő családok és a gyermekek helyzetét, támpontot biztosít az esetlegesen szükséges intézkedések meghozatalához.

Határozati javaslat:

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy beszámolót értékelje és fogadja el.

Köröstarcsa, 2013. április 16.

Gyaraki Ibolya
főelőadó